

γουρουνέλι τό, ἐνιαχ. γουρουνέλι' Θράκ. (Σαμακόβ.) γουρ'νέλι' Θράκ. (Μάδυτ.) γ'ρουνέλι' Λέσβ. (Μανταμάδ.) Μ. 'Ασία (Κυδων.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γοῦροῦνι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -έλι.

1) Χοιρίδιον, χοῖρος γαλαθηνὸς ἐνθ' ἄν. : Ἐφαγα τὸ γουρουνέλι, ἀμὰ δάγκα καὶ σὺ ἕνα ποδαρέλι' Θράκ. (Σαμακόβ.) || Ἄσμ.

Ἦδας σ' ἰγένην ἢ μάννα σου, γουρ'νέλια κίληδοῦσαν κ' οἱ γάτις ἀπ' τὴς τρύπης τοὺς τοὺς ποδικοὺς τρανοῦσαν Θράκ. (Μάδυτ.) Συνών. εἰς λ. γοῦροῦνι 1. 2) Εἶδος ἐδωδίου χόρτου, πιθαν. τὸ Οὐρόσπερμον τὸ πικριοειδές (Urospermum picrioides) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae) Λέσβ. (Μανταμάδ.) Συνών. εἰς λ. γοῦροῦνι 1.

γουρουνέμπορος ὁ, ἐνιαχ. γουρουνέμπορος Χίος (Λιθ. Πισπιλ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γοῦροῦνι καὶ ἔμπορος.

Ἄσμιος γοῦροῦνι καὶ ἔμπορος. Ὁ Μιχάλης ἔκαμνεν τζαὶ τὸν γουρουνέμπορον (ἐκ διηγ.) Χίος (Πισπιλ.)

γουρουνένιος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γοῦροῦνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ένιος.

Ἄσμιος γοῦροῦνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ένιος. Ὁ χοίρειος : Γουρουνένιο κρέας. Συνών. εἰς λ. γοῦροῦνι 1.

γουρουνερός ἐπίθ. Πελοπν. (Καρδαμ.) γουρ'νερός Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Ἀρκαδ. Βάλτ. Βερεστ. Κυνουρ. Κυπαρισσ. Ὀλυμπ. Τριφυλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γοῦροῦνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ερός.

1) Ὁ χοίρειος, ὁ προερχόμενος ἐκ χοίρου Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Ἀρκαδ. Βάλτ. Βερεστ. Καρδαμ. Τριφυλ.) : Κρέας γουρ'νερόν Ἀνδροῦς. Γουρουνερόν τσαρούχι Καρδαμ. Γουρ'νερόν τομάρι Βερεστ. Συνών. εἰς λ. γοῦροῦνι 1.

2) Ὁ ρυπαρὸς, ὁ ἀκάθαρτος, ὑβριστικῶς Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γοῦροῦνι 2 καὶ γοῦροῦνι 3. 3) Τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὗς. α) Κρέας χοίρειον ἀλίπαστον Πελοπν. (Κυνουρ.) : Νὰ βάλης καὶ λίγο γουρ'νερόν μέσα 'ς τὸ φαί. β) Δέρμα χοίρειον Πελοπν. (Ὀλυμπ.) Συνών. εἰς λ. γοῦροῦνι 1.

γουρουνεύω ἐνιαχ. γουρουνεύω Σάμ. (Καρλόβ.) γουρ'νεύω Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γοῦροῦνι.

Συμπεριφέρομαι ἀναιδῶς ἐνθ' ἄν. : Τσ' ἢ ἀδερφή σου γουρ'νεύει τσαὶ θέλει πλερωμὴ τσαὶ γιὰ 'νοῦς λεπτοῦ δ'λειά Σκῦρ.

γουρουνήσιος ἐπίθ., γρ'ωνήσιος Θάσ. γ'ρουνήσιος Ἀθῆν. γ'ρουνήσιος Πελοπν. (Καρδαμ. Μάν.) γουρουνήσιος πολλαχ. γουρουνήσιος Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γουρουνήσιος Πελοπν. (Ἀναβρ. Γαργαλ.) γουρουνήσιος Πελοπν. (Μαργέλ. Πυλ. Τριφυλ.) γουρ'νήσιος Εὐβ. (Βρύς.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) γουρ'νήσιος Εὐβ. (Στρόπον.) Θράκ. (Κασταν.) Ἰμβρ. Μακεδ. (Βόιον Γαλατ. Ἐλευθερ. Μυρτόφυτ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀχρυ.) γουρ'νήσιος Σκῦρ. γουρ'νήσιος Στερελλ. (Σπάρτ. Φθιώτ.) γουρ'νήσιος Θεσσ. (Βαθύρρ.) Μακεδ. (Γρεβεν. κ.ά.) γ'ρουνήσιος Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. (Κρυόβρ.) Θράκ. (Ἀμόρ. Τσακίλ.) Λέσβ. Μακεδ. (Δρυμ.

Θεσσαλον.) Στερελλ. (Περίστ.) γ'ρουνήσιος Μακεδ. (Κοζ. κ.ά.) γ'ρουνήσιος Μ. Ἀσία (Κυδων.) Στερελλ. (Παρνασσ. Σπάρτ. κ.ά.) γ'ρουνήσιος Α. Ρουμελ. (Καβακλ.) Μακεδ. (Σιάτ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γοῦροῦνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήσιος.

Ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ χοίρου, ὁ χοίρειος σὺνθηθ. : Μετὸ γουρουνήσιο κριάσι εἶναι ὁμορφο πιάβι Ἰων. (Σμύρν.) Φάαμι γουρ'νήσιο κριάς τσαὶ μᾶς χάλασε Σκῦρ. Τὸ γουρ'νήσιο κρέας δὲν τὸ βέλλει 'ς τὸ στόμα τοῦ Εὐβ. (Βρύς.) Τὸ γουρουνήσιο κριάς ἔχει νοστιμιὰ Πελοπν. (Πυλ. Τριφυλ.) Ἐφενε 'ς τὴ σούγλα γουρουνήσιο κριάς Πελοπν. (Ἀράχ.) Ἐμαγερέψαμε κρέας γουρουνήσιο Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Ν' ἀλατί'ης καλὰ τὸν παστρουμά τὸν γουρ'νήσιον Μακεδ. (Γαλατ.) Ἐπαιρναν τὰ γ'ρουνήσια σφαχτὰ καὶ κρύβουνταν παραόξιν ἀπὸ τοῦ χοιροῦ Μακεδ. (Θεσσαλον.) Τὸν ἔδιν-νε καὶ γ'ρουνήσιον κριάς Θράκ. (Τσακίλ.) Γουρουνήσιο τομάρι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Φόραε 'ς τὰ πόδια τοῦ γουρουνήσιου τσαρούχια Πελοπν. (Μαργέλ.) Γουρουνήσια κουμπιά Μακεδ. (Ἐλευθερ.) Εἴχαμι τσιρβούλια ἀπὸ γουρ'νῶν, γουρ'νήσια (τσιρβούλια = τσαρούχια) Μακεδ. (Μυρτόφυτ.) Γουρουνήσια τρίχα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τ' ἀφκιά τοῦ ἀπὸ τῆ γλῆδα εἶναι γουρουνήσια (ἀφκιά=ἀφτιά) Πελοπν. (Γαργ.) Κοντύλι γουρουνήσιο (χρωστήρ ζωγράφου ἀπὸ τρίχα γουρουνιοῦ) Ἀθ. || Φρ. Θὰ τὸ κάψ'ς τὸ γ'ρουνήσιο σου (θὰ κάμης τὴν ιδιοτροπίαν σου) Θάσ.

Γαυδονήσια διάκριση καὶ γουρουνήσια τάξη (ἐπὶ ἀναιδῶν καὶ ἀκόσμων) Ἰόνιοι νῆς. || Παροιμ. Ἀπὸ γουρουνήσιο τουλούμι κρεαὶ ποτὲ δὲν ἦγια (τὸ δέρμα τοῦ χοίρου δὲν εἶναι κατάλληλον δι' ἀσκὸν πρὸς ἐναπόθεσιν οἴνου· δὲν πρέπει νὰ ἀναμένωμέν τι ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἶναι ἀκατάλληλοι νὰ τὸ προσφέρουν) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 23, 298. Συνών. γοῦροῦνι 1, γοῦροῦνι 2, γοῦροῦνι 3.

γουρούνι τό, κοιν. γουρούνι Χίος (Βολισσ. Πισπιλ.) γουρούνι Ἡπ. (Μαργαρ.) γουρούν'ν Ἀλόνν. Α. Ρουμελ. (Βοδεν. Φιλιππούπ.) Ἄνδρ. Βιθυν. (Πιστικοχ.) Δαρδαν. Ἡπ. (Ἀρτοπ. Δρόβιαν. Κωνσταν. Μαργαρ. Μέγα Περιστ.) Θεσσ. (Ζαγόρ. Σταυρ.) Θράκ. (Ἀνδριανούπ. Μάδυτ. Πύργ. Σαρεκκλ. Σκόπ. Σουφλ.) Ἰμβρ. Μακεδ. (Ἀλιστρ. Βλάστ. Βογατσ. Βόιον Γαλατ. Δαμασκ. Ἐλευθερ. Ἐράτυρ. Θεσσαλον. Καστορ. Κοζ. Μεσορ. Μυρτόφυτ. Πρέσπ. Χαλκιδ.) Σάμ. Σκόπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀράχ. Δεσφ. Λεβάδ. Παρνασσ. Σπάρτ.) ἀγουρούν' Μακεδ. (Σταυρ.) γ'ρούν' κοιν. βορ. ἰδιωμ. γου'οῦν' Σαμοθρ. βουρούνι Κάρπ. Κάσ. β'ρουν' Θράκ. (Κομοτ.) κουρούν' Καππ. (Φλογ.) γκουρούν' Καππ. (Φλογ.) ουρούνι Κεφαλλ. (Δελινιάτ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γουρούν' Ἡπ. (Κόνιτσ.) Μακεδ. γ'ρούνι Ἀντίπαξ. Εὐβ. (Βρύς. Κουρ.) Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὄθων. Παξ. Πελοπν. (Ἄρν. Ζελίν. Κάμπος Λακων. Καρβελ. Κρήν. Λεῦκτρ. Μάν. Μαντίν. Οἰτύλ. Πλάτσ. κ.ά.) Χίος γ'ρούνι Πελοπν. (Καρδαμ. Λεῦκτρ. Ξεχώρ. Σαηδόν.) κ'ρούνι Ἀπουλ. (Καλημ. Καστριν.) γ'ρούν-νι Ἀπουλ. (Καστριν. Ὀτράντ.) Γεν. γουρ'νιοῦ Ἀγαθον. Ἡπ. (Κόνιτσ.) Πελοπν. (Βερεστ. Κοντογόν. κ.ά.)

Τὸ Βυζαντ. οὗς. γοῦροῦνι (ν), ὑποκορ. τοῦ οὗς. γοῦροῦνα γοῦρώνα γοῦρώνα, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γοῦροῦνα, πιστούμενον ἐκ τοῦ Βυζαντ. ὡσαύτως τύπ. γοῦρώνιν. Βλ. Γ. Χατζιδ., Ἐπετ. Φιλοσοφ. Σχολ. Θεσσαλον. 1 (1927), 17.

1) Ὁ μικρὸς χοῖρος, ὁ γαλαθηνὸς Ἀμοργ. Ἀστυπ. Θήρ. Ἰος Κρήτ. (Σητ. κ.ά.) Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶ.)

Πάτμ. Σχινούσ : Δέκα 'ουρούνια κάνει σὲ κάθε 'έννα ἢ σκρόφα τούτη κ' εἶναι καὶ πρώτης τάξεως 'ουρούνια 'Από-
ρανθ. 'Εφτά γουρούνια 'καμε ἡ λούτα μας (λούτα=γουρού-
να) Σητ. Συνών. εἰς λ. γ ο υ ρ ο υ ν ἄ κ ι 1. 2) 'Ο χοῖρος
κοιν. καὶ 'Απουλ. : 'Αγοράσαμε ἓνα γουρούνι, γιατί ὀφέ-
του ἔχομε πολλά φραγόσουκα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) "Εφτει-
α τσ' ὀφέτος ὅλο τὸ γ'ρούνι μου παστρουμᾶ Πελοπν.
(Ξεχώρ.) Σήκω ἀπάνω, μὴ τζ'ουλειέσαι σὰ δὲ γ'ρούνι
αὐτόθ. Σήμερα δὲν τοῦ 'δωκες φαῖ τοῦ γουρ'νιού Πε-
λοπν. (Κοντογόν.) Τοῦ 'καφε τ' ἀστροπελέκι τὸ γουρού-
νι καὶ τὴ γίδα Πελοπν. (Λάγ.) "Οταν τὰ γουρούνια ἔρχον-
ται προγύρω, θὰ 'χουμε ἀλλαγὴ καιροῦ Πελοπν. (Λάμπ.)
Νὰ γιομίσουμε τ' ἄδερα τοῦ γουρουνιού καὶ νὰ κάνουμε
ὀματιὰ Πελοπν. (Παιδεμέν.) "Αδ δὲ βάρις ξενικό γαρτό,
δὲ δὲ θρέφεις τὸ γουρούνι Σέριφ. Πά'αινε πίτερὰ τοῦ 'ου-
ρουνιού, 'ιατὶ πεινᾷ Νάξ. ('Απόρανθ.) Σὰ θρεφτὸ γουρούν'
γίγ'τδε Στερελλ. (Δεσφ.) Τὸ γουρούνι μουνγρίζει Σχινούσ.
Τὸ γ'ρούνι κουτίζει Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Τὸ γ'ρούνι γ'ρουρίζει
Πελοπν. (Οἶτυλ.) Γκουρλίζει τὸ γουρούνι Πελοπν. (Καλά-
βρυτ.) "Αμα γκουρλίζ'νι τὰ γ'ρούνια, θ' ἀλλάξ' οὐ κιρὸς
Στερελλ. (Φθιῶτ. Φωκ.) 'Ο καροῦτζος τοῦ γουρ'νιού εἶναι
νόστιμος (καροῦτζος=ὁ λάρυγξ, ἡ τραχεῖα) Πελοπν.
(Βερεστ.) "Οταν παίρ'ν κι φέρ'ν τὰ γ'ρούνια τῶάννα, θὰ
πιάσ' κιρὸς (θὰ κάμη κακοκαιρίαν) Θεσσ. (Βαθύρρ.) Πα-
ραμουνή τὰ Χριστούγινα κάθι νοικουκὺρ'σ σφάζ' τοῦ γ'ρούν'
τοῦ θ'κὸ τ' Μακεδ. (Βαρβάρ.) Καρβουνὸ γουρούνι (λευκό-
φαιον) Πελοπν. (Βερεστ.) Γουρούνι λαδάρικο (πλήρες λί-
πους ἔνεκα τοῦ εἶδους τροφῆς) Ζάκ. Γ'ρούνια ζοῦν ἰδῶ,
για ἀθρῶπ' ; Λέσβ. || Φρ. Γουρούνι! Εἶναι γουρούνι! (ὕβρις
πρὸς ἀκάθαρτον ἢ ἀγροῖκον) κοιν. "Οταν μεθύση, γίνεται
γουρούνι (φέρεται ἀπρεπῶς) πολλαχ. Τρώει σὰ γουρούνι
(ἐπὶ λαιμάργου) πολλαχ. "Εγινε γουρούνι (ἐπὶ παχυσάρκου)
πολλάχ. Εἶναι νὰ φυλάη γουρούνια (ἐπὶ ἀγροίκου ἢ ἀνι-
κάνου διὰ σοβαράν ἐργασίαν) πολλαχ. Εἶναι γουρούνι τῆς
λάσπης (ἐπὶ ρυπαροῦ) Μέγαρ. Σὰν τ' παππᾶ τοῦ γ'ρούν'
(ὁμοία μετὴν προηγουμ.) Εὐβ. ('Αγία "Αν.) Κυλεῖται σὰν
τὸ γουρούνι (ὁμοία μετὴν προηγουμ.) Πελοπν. ('Αρκαδ.) Ζῆ
σὰ γ'ρούν' (ὁμοία μετὴν προηγουμ.) Στερελλ. (Λεβάδ.)
Εἶνι γ'ρούν' τσι μ'σὸ (ἐπὶ ἀγροίκου, ἀναιδοῦς) Μ. 'Ασία
(Κυδων.) Γινήκαμε ἴσοι μετὰ τὰ γουρούνια (ἐγίναμεν ἀγενεῖς)
Κεφαλλ. Εἶναι σὰ μυλωνίτικο γουρούνι (εἶναι πολὺ παχύς)
Πελοπν. (Σουδεν.) Τὸ φύλαγε γουρούνι μέσα του (ἐπὶ μνη-
σικάκου) Πελοπν. (Πάτρ. κ.ά.) Τὸ 'χει μέσα του γουρούνι
(μνησικακεῖ) Κεφαλλ. Τοῦ βῆκε γουρούνι (ἔχει πείσμα)
Πελοπν. (Πάτρ.) Τοῦ 'κατσε γουρούνι (ὁμοία μετὴν προ-
ηγουμ.) Πελοπν. (Γορτυν.) Αὐτὸς σκάει γουρούνι (ὁμοία
μετὴν προηγουμ.) Πελοπν. ('Αρκαδ.) Συνών. φρ. Αὐ τ ὁ ς
σ κ ἄ ε ι γ ἄ ι δ α ρ ο. Κατεβάζ' γουρούνια (ἐπὶ τοῦ θορυ-
βωδῶς ρέγγοντος) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Σκαρίζου τὰ γ'ρούνια
(ὁμοία μετὴν προηγουμ.) Στερελλ. (Τριχων.) Τρώει γου-
ρούνι (ἐπὶ τοῦ σφόδρα ὀργισθέντος) Πελοπν. Γουρουνιού
μύτη εἶναι (ἐπὶ τῶν πολὺ κακῶν ἀνθρώπων) Πελοπν. (Γορ-
τυν.) Πάγ' τοῦ γ'ρούν' 'ς τοῦ λάκκου (τοῦ ἔφυγε ὁ θυμὸς)
Θάσ. || Παροιμ. φρ. 'Σ τοῦ γουρούν' κουδούφ' (ἐπὶ τῶν παρ'
ἀξίαν φερόντων τι) Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.)

Χίλια γ'ρούνια 'ς τοῦ βιλάν'

(ἐπὶ τῶν ἀμερίμων καὶ ἀδιαφορίαν δεικνύοντων διὰ τι)
Στερελλ. (Τριχων.) Σώνονταί οἱ μέρες μας σὰ δοῦ γουρ'-
νιῶνε (ἐπὶ ἐπικειμένον κακοῦ, τὸ ὅποιον δὲν προαισθανόμεθα)
Πελοπν. (Βερεστ.) Κάνον τ' γ'ρουνιού τὸ νοῦ (δυστροπῶ)
Λέσβ. Εἶναι σὰ δὲ γουρούνια πού τρώνε σὲ μιὰ γούρνα (ἐπὶ

τῶν ἐριζόντων ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἐχόντων ἀγαθὰς σχέ-
σεις μεταξύ των) Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Τὸ γουρούνι 'ς τὴ λάσπη
θρέφεται (ὁ φαῦλος τὴν ἀχρειότητα καὶ τὴν ἀσωτείαν ἀγα-
πᾶ) Πελοπν. ('Αργ.) Παστρικό γουρούνι δὲ θρέφεται (ἐπὶ
τοῦ μὴ ἐκλεκτικοῦ εἰς τὴν διατροφήν του) Πελοπν. (Γαργαλ.)
Τοῦν ἔρριξ' κάτ' σὰ γ'ρούν' (ἐπὶ βιαίου κτυπήματος· διότι
ἄλλοτε ἔρριπτον πρῶτον διὰ κτυπήματος κάτω τοὺς χοίρους
καὶ ἔπειτα ἔσφαζον αὐτοὺς) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Θὰ πῇ τὸ
γουρούνι μπάριμπα (ἐπὶ τῶν ἔνεκα φόβου λεγόντων ἀσυνάρ-
τητα) Χίος (Βροντ.) || Παροιμ.

'Η γριά δὲν εἶχε διάβολο κι ἀγόρασε γουρούνι

(ἐπὶ τῶν ἀφ' ἐκνυτῶν εἰς φροντίδας καὶ ἀσχολίας ἀναμειγνυο-
μένων) Ζάκ. 'Η παροιμ. εἶναι Βυζαντινὴ· ἤδη εἰς I. Τζέτζην,
Χιλ. 12, κεφ. 418 «ἄλλος μὴ ἔχων δαίμονα ἡγόρασε γου-
ρούνιν». 'Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

Τὸ γουρούνι κι ἂν τὸ λούσης, | ἀλισσίβα θὰ χαλάσης
(ἐπὶ τῶν ματαίως ἀγωνιζομένων νὰ μεταβάλλωσι τοὺς φύσει
πονηροὺς καὶ κακοὺς) Πελοπν. (Περιθώρ.) 'Η παροιμ. εἰς
παραλλαγ. πολλαχ. Τοῦ γουρουνιού τὴ μύτη καὶ τ' ἀφτιά
νὰ κόψης, πάλι γκούτς θὰ κάνη (συνών. μετὴν προηγουμ.)
Πελοπν. ('Αργ.) Τὸ γουρούνι πρόβατο δὲ γίνεται καὶ νὰ
γίνη, μετὴν μύτη σκάβει (φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ
ῥάδιον) Πελοπν. (Κυνουρ.) 'Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά.
Τὸ γουρούνι τὸ σπρώχνεις 'ς τὴ στέγνη κ' ἐκεῖνο πάει 'ς
τὴ λάσπη (εἶναι δυσκολώτατον νὰ ἀπομακρύνῃ τις τὸν φαῦ-
λον ἐκ τῶν συνηθειῶν του) Πελοπν. ('Αράχ.)

Δίνουν τοῦ γουρουνιού μαχτὸ | καὶ κείνο πάει 'ς τὸ σκατὸ
(μαχτὸ=ἀλεύρι με νερὸ ἀνακατωμένα· ἐπὶ ἀγροίκων καὶ
ταπεινῶν εὐνοουμένων ὑπὸ τῆς τύχης, ἀλλὰ μὴ δυναμένων
νὰ ἀποβάλλουν τὰς παλαιὰς συνηθείας) Πελοπν. (Γαργαλ.)

Γουρούνι 'ς τὸ σακκί, | φτύς' το, νὰ μὴ βασκαθῇ

(ἐπὶ ἐκφράσεως ἐπαινετικῆς γνώμης διὰ πράγματα ἄγνω-
στα) Πελοπν. (Βραχν.) 'Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

'Αδρα μ', γ'ρούν' μ', γαίδαρε, καὶ πειὸ νὰ κλάψω πρῶτα;
(ἐπὶ ἐξομοιούντων πράγματα μεγίστης ἀξίας πρὸς μηδα-
μινὰ) Θράκ. Αὐδήμ.) 'Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Οὐλα
τὰ γ' ρούνια νὰ μὴτ' ἔχ'νι (οἱ φαῦλοι δὲν διαφέρουν μεταξύ
των) Θεσσ. (Δομοκ.) 'Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Τοῦ
κ'τσὸ τοῦ γ'ρούν' τρώει τοῦ γούρ'μ' ἀπίδ' (ἐπὶ τῶν ἀναξίων
καρπουμένων τὰ ὀφέλη) Στερελλ. (Σπάρτ.) 'Η παροιμ. εἰς
παραλλαγ. κ.ά. Μὴ τὰ πίτυ'α ἀνακατέβισ', τὰ γου'ούνια 'ἀα
σὲ φᾶν ('ἀα = θά· ἡ μετὰ κακῶν συναναστροφή ζημιῶι ἡθι-
κῶς τὸν ἀναστρεφόμενον) Σαμοθρ. 'Η παροιμ. εἰς παραλ-
λαγ. κ.ά. Θὰ γιλάσ' κι τοῦ κ'τσὸ τοῦ γ'ρούν' (ἐπὶ ἀπο-
καλύψεως σκανδάλου ἢ καὶ ἐπὶ ἀνακρινώσεως ἀστείου)
Στερελλ. (Κολάκ.) Συνών. παροιμ. Θ ἄ γ ε λ ἄ σ η τ ὁ
π α ρ δ α λ ὁ κ α τ σ ῖ κ ι.

Γουρούνι σοῦ ἐτάξανε; Πᾶρε σκοινὶ καὶ τραῦα

(ἀνάγκη νὰ ἐπωφελεῖται τις τῶν παρουσιαζομένων εὐκαι-
ριῶν) Πελοπν. (Ξηροκ.) || Γνωμ. 'Απὸ σειρία γ'ρούνι ἀγό-
ραζε κι ἀπὸ γενιὰ γυναικα (ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς κληρο-
νομικότητος) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Τὸ γνωμ. εἰς παραλλαγ.
πολλαχ. 'Απὸ τὸ παιδὶ κι ἀπὸ τὸ γουρούνι δὲν χάνεις τὸ
φαντὸ Κρήτ. (Μόδ.)

'Αρνί, κατσίκι τρίμερο, | γουρούνι δωδεκάμερο,

μουσκάρι σαράδάμερο, | καὶ πάλι κρῖμα νὰ 'ναι
(τὸ ἀρνὶ καὶ τὸ κατσίκι μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ σφάξῃ διὰ νὰ
τὰ φάγῃ, ὅταν εἶναι τριῶν ἡμερῶν, τὸ γουρούνι δώδεκα καὶ
τὸ μοσχάρι σαράντα ἡμερῶν, ἀλλὰ θὰ εἶναι κρῖμα, διότι
ἀργότερα πὺδ μεγάλα θὰ ἔχουν περισσότερον κρέας) Πελοπν.

(Ξηροκ.) Τὸ γνῶμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

Βόιδι σπαθᾶτο ἀγόραζε τσαὶ γάιδαρο καθούρη,
γυναῖκα κοδοκάπουλη τσαὶ γ'ρούνι μακρομούρι
(τὰ προτερήματα τῶν βοδιῶν, ὄνων, χοίρων καὶ γυναικῶν)
Πελοπν. (Ξεχώρ.)

Ἡ κόττα θέλει πίτουρα καὶ τὸ γουρούνι λάσπη
(ἐπὶ τοῦ προσιδιάζοντος ἐκάστῳ) Κεφαλλ. || Αἰνίγμ.

Μαῦρα κι ἄσπρα τὰ γουρούνια | εἰς τὴν μαρμαρένια
γούρνα
(τὰ σταφύλια) Κρήτ. (Πεδιάδ.)

Ἐνα γουρούνι εἶχαμε, | κατσιδλιγὴ τὸ λέγαμε,
ἀπ' τὴν ὁρὰ τὸ δέναμε, | νὰ μὴ δὸ πάρ' ὁ ποταμός,
νὰ μὴ δ' ἀλέσ' ὁ μύλος, | νὰ μὴ δὸ κάμη πίτερα,
νὰ μὴ δὸ φάη ὁ χοῖρος

(ἡ βελόνα) Κρήτ. ("Ἁγιος Γεώργ.") || Ἄσμ.

Ἀλεσε, μύλο, ἄλεσε τῆς κούρβας τὸ κορμάκι,
τ' ἀλεύρι τρῶνε τὰ σκυλλιά καὶ τὴν πασπάλ' τὰ γ'ρούνια
Θεσσ. (Καλαμπάκ.)

Πῆγα τσαὶ 'ς τὸ Κληματάρι, | πῖσαν ἦταν τσαὶ σκοτάδι,
ἔφτακα τσαὶ 'ς τὸ Κουρούνι, | μαγερεύαν οὐλ-λοι γ'ρούνι
Εὔβ. (Κουρ.)

Ἦθελα νὰ 'σουνα πηλὰ καὶ γὼ νὰ 'μαι γουρούνι,
νὰ πάω μέσα νὰ χωστῶ ἴσαμε τὸ πιγούνι
Κρήτ. ('Ανατολ.)

Σένα σοῦ πρέπει, μάτια μου, καρέκλα καὶ μπαστούνι,
νὰ κάθῃσαι 'ς τὴν πόρτα μου, νὰ διώχνῃς τὸ γουρούνι
Κύθηρ.

Ἀι-Βασίλης ἔρχετι ἀπὸ τὴν Κισαρεία,
φέρει γουρούνια δώδικα, κατσίκια δικατρία
Θράκ. (Τσακίλ.)

Καὶ σοῦ δίναν γιὰ προικιά | ἓνα κόσκινο κουκκιά,
τὸ γουρούνι τὸ ζωνό | καὶ τ' ἀρνὶ τὸ παχουλό
(ζωνό=τὸ ἔχουν ἐγχρωμον λωρίδα ἐπὶ τοῦ δέρματος βου-
κάλ.) Πελοπν. ('Ηλ.) || Ποίημ.

Τί γελᾷς ἐσύ, γουρούνι; | Σοῦ μετράω μὲ τὸ μπαστούνι
ὅσες σέρνει ὁ Κουτσοφλέβαρος

Δ. Σολωμ., σ. 330. 3) Ὁ ἀγριόχοιρος Ἡπ. (Δίβρ. κ.ά.) Μα-
κεδ. ('Αρέθουσ. Σταν. Σταυρ. κ.ά.) Σαμοθρ. κ.ά.: Τοῦ
βρουσούκ' εἶνι σὰν ἀγουρούν' (βρουσούκι=ἀσβός) Σταυρ.
Θά 'ναι κᾶνα γ'ρούν' κὶ θὰ μᾶς σκίσ' Δίβρ. "Οταν πᾶνάμ' 'ς
τοῦ κινήγ', βαρίναμι ἓνα γ'ρούν', δγνὸ Σταν. 4) Τὸ ζῶον
Γλομερίς τῆς οἰκογ. τῶν Μυριαπόδων (Millepedi) Σαμοθρ.
Συνών. γουρουνακι 2, γουρουνίδα 1, γου-
ρουνίτσα 2, γουρουνομπούμπαρο, γου-
τζέλι, μαμμουρίδα, προβατῖνα. 5) Ὁ ἰχθύς
'Οξύνωτος ἡ κεντρίνη (Oxynotus centrina) τῆς οἰκογ.
τῶν Ὁξυνωτιδῶν (Oxynotidae) Κεφαλλ. Συνών. ἀχι-
νόγαττος, γουρούνι 5, γουρουνόψαρο, κεντρονί. 6) Ἡ χοιράδωσις, ὁ ἐξογκωθεὶς καὶ σκλη-
ρυθεὶς ἀδὴν τοῦ λαίμου Κρήτ. (Μεραμβ.) Γουρούνια 'χει
'ς τὸ λαιμό δου ὁ κακόμοιρος. Θηλυκά 'ναι τὰ γουρούνια δου
καὶ δὲ γιαίνου. Συνών. γουρουνακι 7, χελωνάρι. 7) Τὸ ὀπισθεν σαρκῶδες τμήμα τῆς κνήμης Χίος (Πισπιλ.):
Ἡπ-πεσεν ἀπάνω 'ς τὴν φωτγιάν τζ' ἐκάνη τζ' ἐκκόλ-
λεσεν τὸ γουρούνι τοῦ πο'αριού της μὲ τὸ μερίν της. Συνών.
γουρουνακι 8. 8) Ἡ ῥάχης τοῦ πέλματος τοῦ ποδός,
ὁ ταρσὸς Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Τὸ γουρούνι τοῦ ποιδιού
(Ἡ φρ. καὶ ἐκ χειρογρ. τοῦ 18ου αἰ. ἐκ Μάνης). 9) Σιδηροῦν
ὑπόβαθρον τριγωνικοῦ πρίσματος, φέροντος ἐντομάς, κα-

ταλλήλου εἰς τὴν ὑελουργίαν Σῦρ. ('Ερμούπ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γουρούν' Θεσσ.
(Μαγνησ.) Γου'ούνια Σαμοθρ. Γ'ρούν' Μακεδ. (Μεσολακκ.)
καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γουρούνι Φοῦρν. Γουρούν'ς
Στερελλ. ('Αράχ.)

γουρουνιά ἡ, Ἀττικ. Κύπρ. (Καλοπαναγιώτ. Μουτουλ.
Πεδουλ. Πρόδρομ. κ.ά.) Σῦρ. ('Ερμούπ.) — Λεξ. Δημητρ.
γουρ'νιά Ἀμοργ. γ'ρουνιά Λέσβ. Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γουρούνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ι ά.

1) Ὁ θῆλυς γαλαθηνὸς χοῖρος Ἀμοργ. Κύπρ. (Καλο-
παναγιώτ. Μουτουλ. Πεδουλ. Πρόδρομ. κ.ά.): *Elnda* πα-
δὰ γουρουνιά γιὰ καπύραν! (πόσον παχεῖα γουρουνοπούλα
διὰ ψήσιμον!) Κύπρ. Γιὰ νὰ κάμουμεν τὴν γουρουνιάν, πρέ-
πει ν' ἄψουμεν μὴν λαμπρατζὰν καὶ κάφη κάρβουνα πολ-λά
(νὰ κάμουμεν=νὰ ψήσωμε, λαμπρατζὰ=φωτιά) Πεδουλ.
Συνών. γουρουνοπούλα, γουρουνορουλίδα,
γουρουνοπουλίτσα, μπουζοπούλα. 2) Ἡ
ὁσμὴ τοῦ χοίρου Θεσσ. ('Αρδάν.): Ἡ μπουμπότα εἶνι μὴ
λίπα κὶ μυρίζ' γουρ'νιάς (λίπα=λίπος). Συνών. εἰς λ. γου-
ρουνίλα. 3) Μεταφ. α) Δυσωδία, ρυπαρότης Ἀττικ.
Λέσβ. Σῦρ. ('Ερμούπ.)—Λεξ. Δημητρ. β) Ἀπρεπὴς συμπε-
ριφορά, ἀναισχυντία Ἀττικ. Λέσβ. Σῦρ. ('Ερμούπ.) Χίος—
Λεξ. Δημητρ.: Τί γ'ρουνιά εἶναι αὐτή! Λέσβ. Χαρά 'ς τὴν
γουρουνιά του! Σῦρ. Συνών. ἀγένεια, ἀνανθρωπιά,
ἀπανθρωπιά, ἀρκοудιά, γαιδουριά II,
γαιδουριλίκι, γαιδουροσύνη, *γαιδουρό-
τη, γομαριά 3, γομαρίλα 2, γυφτιά 4, γυ-
φτίλα 2, γυφτιλίκι, γύφτισμα, χωριατιά,
ἀντίθ. εὐγένεια.

γουρουνιάρης ὁ, Ἡπ. (Αὐλότοπ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.
Λάστ.) γουρουνιάρ'ς Στερελλ. (Καρπεν. Λαμ.) γ'ρουνιάρ'ς
Ἡπ. ('Αρτ. Δωδών.) Στερελλ. (Ναύπακτ. Παρνασσ.) γουρ'-
νιάρ'ς Θεσσ. (Μοσχολούρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.
Μύτικ. Ἀστακ. Ναύπακτ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γουρούνα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ι ά ρ ης.

1) Ὁ χοιροβοσκὸς Στερελλ. (Ἀκαρναν. Ἀστακ. Μυτικ.):
Οὐ Γάλ'ς εἶνι γουρ'νιάρ'ς θ'κὸς μ' Μύτικ. Συνών. γουρου-
ναρᾶς, γουρουναρῆς 1, γουρουναρᾶς 1, γου-
ρουνοβοσκός 1, γουρουνολόγος, γουρου-
νοτοσopάνης, ντορμπάρης, χοιροβοσκός. 2) Ὁ βόσκων τὴν γουρούναν εἰς τὴν ὁμώνυμον παιδιάν (βλ.
γουρούνα 9) ἐνθ' ἀν.: Μπαίνω γὼ γουρουνιάρης' ἐλᾶτε
νὰ παίξουμε Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Οὐ Βαγγέλ'ς τραγου-
δοῦσ' τοῦ γ'ρουνιάρ', ἓνα γουστόζ'κου τραγ'δαλ' Στερελλ.
(Παρνασσ.) || Ἄσμ.

Βρὲ γ'ρουνιάρ' κιαρατᾶ, ποῦ 'ν' ἡ γ'ρούνα ἡ μουσκούρη;
(μουσκούρη=φαϊόχρους) αὐτόθ. Συνών. εἰς λ. γουρου-
ναίος.

γουρουνιάτικο τό, ἐνιαχ. γουρ'νιάτικο Πελοπν. (Καλά-
βρυτ.) γουρ'νιάτ'κου Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Κουνουπῖν.
Μύτικ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γουρούνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ι ά τ ι κ ος.

1) Ἡ ἀμοιβὴ εἰς τὸν χοιροβοσκὸν Πελοπν. (Καλάβρυτ.)
2) Τὸ μίσθωμα τὸ διδόμενον εἰς ἰδιοκτήτην λιβαδίου διὰ
τὴν εἰς αὐτό βοσκὴν χοίρων Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.)

